Seppänen Erkki 17.4.2025

EU:n ja Keski-Aasian maiden huippukokous 4.4.2025 Samarkandissa Uzbekistanissa

Kokous

EU-Keski-Aasia -huippukokous 4.4.2025

EU:n ja Keski-Aasian maiden huippukokous järjestettiin 4.4.2025 Samarkandissa Uzbekistanissa. EU:ta edustivat Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja António Costa ja komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen. EU-jäsenmaat eivät olleet mukana.

Kokouksessa olivat esillä EU:n ja Keski-Aasian maiden tiivistyvä yhteistyö ja ajankohtaiset muut ml. ulkopoliittiset kysymykset. Osapuolet hyväksyivät kokouksen yhteydessä yhteisen julkilausuman

Uzbekistanin presidentti Shavkat Mirziyojev isännöi EU:n ja Keski-Aasian maiden ensimmäistä huippukokousta Samarkandissa 4.4.2025. Myös muiden Keski-Aasian maiden presidentit osallistuivat kokoukseen ja EU:ta edustivat Eurooppa-neuvoston puheenjohtaja António Costa ja komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen. Lisäksi mukana olivat Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin sekä Euroopan investointipankin pääjohtajat.

Kokouksessa käsiteltiin alueiden välisiä suhteita laajasti eri osa-alueilla. Lisäksi käytiin keskusteluja ajankohtaisista eri poliittisista aihepiireistä. Esillä olivat mm. monenvälinen yhteistyö, globaalit haasteet kuten mm. ilmasto, Afganistanin tilanne ja vakava rikollisuus sekä esimerkiksi myös Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa. Osapuolet ilmaisivat sitoutumisensa alueelliseen ja globaaliin vakauteen.

EU:n puolelta tavoitteena oli vahvistaa roolia alueen maiden kumppanina. Keskeisiä tuloksia olivat alueiden yhteistyön nostaminen strategiseksi kumppanuudeksi, kuvastaen viime vuosien tiivistyneitä suhteita ja alueellisen ja monenvälisen agendan laajentumista, sekä 12 miljardin euron investointipaketti EU:n Global Gateway -strategian puitteissa. Tästä noin 10 miljardia on varattu liikenneinfrastruktuurin ja logistiikkayhteyksien kehittämiseen. Global Gatewayn osalta keskiössä olivat sen painopisteet, liikenne ja liikkuvuus, yhteyspolitiikka, kriittiset raaka-aineet ja vesikysymykset. EU ja Keski-Aasian maat antoivat myös mm. aiejulistuksen kriittisten raaka-aineiden arvoketjujen kestävästä kehittämisestä, ja EU ilmaisi tukensa myös Uzbekistanin ja Turkmenistanin WTO-jäsenyysprosesseille.

Keski-Aasian maat ovat halukkaita kehittämään yhteistyötä EU:n kanssa, minkä ohella huippukokous oli tärkeä EU:n roolin ylläpitämisessä ja vahvistamisessa Keski-Aasian maiden kumppanina erityisesti nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa.

Suomen edustajat
-

Asiakirjat
Yhteinen julkilausuma: https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7745-2025-REV-1/en/pdf